

Molde kommune

Brann- og redningsavdelingen

(Handwritten signature)

Melding om vedtak
DIREKTORATET FOR SAMFUNNSSIKKERHET OG BEREDSKAP
28 AUG 2004
Sek nr: 04/3791-5
Arkiv: 330

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap

Postboks 2014
3103 TØNSBERG

Deres ref: Vår ref: Saksbeh: Arkivkode: Dato:
04/03417-2 04/03417-2 Svein Arild Istad, X22 &13 20.08.2004

Særutskrift: Høring - utredning om forenkling og effektivisering av nødmeldetjenesten

Ovennevnte sak ble behandlet i Molde formannskap den 17.08.04 og følgende vedtak ble fattet:

Vedtak i Molde formannskap - 17.08.04:

Molde kommune gir sin støtte til utredningens anbefalinger for den fremtidige norske nødmeldetjenesten organisert slik:

1. 112 bør innføres som eneste nødnummer i Norge.
2. Hele eller deler av nødmeldetjenestens oppgaver bør organiseres som en felles tjeneste for alle tre nødetatene. Det er en fordel med felles nødmeldesentraler fordi dette gir ett grensesnitt for omverden å forholde seg til, og gode muligheter til å koordinere innsatsen fra ett knutepunkt. Dette tilsier at Finlansmodellen ideelt sett er å foretrekke.
3. Nødmeldetjenesten bør ha ett organisatorisk tilknytningspunkt. Det bør være en statlig oppgave å etablere og organisere en fremtidig nødmeldetjeneste lik for hele Norge. Det vil være naturlig at dette legges under Justisdepartementets ansvarsområde ettersom de er tillagt samordningsansvaret for de tre nødetatene.
4. Molde kommune støtter utredningens anbefaling om at antall nødmeldesentraler bør reduseres betydelig fra dagens antall, og at antall innbyggere pr. sentral bør være rundt 500 000.
5. En naturlig plassering av en slik sentral som dekker Trøndelagsfylkene og Møre og Romsdal vil være Molde. Molde kommune ønsker derfor et aktivt samarbeid i det videre arbeidet med en slik sentral.

Denne uttale med saksopplysninger sendes Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.

J. Kopi av saksframlegget følger vedlagt.

Vedtaket kan påklages til fylkesmannen. Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til påført adressat. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp.

Klagen skal sendes skriftlig til den som har truffet vedtaket, angi vedtaket det klages over, den eller de endringer som ønskes, og de grunner du vil anføre for klagen. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bes du også oppgi når denne melding kommer frem.

Svein Arild Istad
Brannsjef

Molde kommune

Rådmannen

Arkiv: X22 &13
Saksmappe: 04/03417-1
Saksbehandler: Svein Arild Istad

26 AUG 2004

Saksnr:
Arkivnr:

Saksframlegg

Høring - utredning om forenkling og effektivisering av nødmeldetjenesten

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
104/04	Molde formannskap	17.08.04

Rådmannens forslag til uttale:

Molde kommune gir sin støtte til utredningens anbefalinger for den fremtidige norske nødmeldetjenesten organisert slik:

1. 112 bør innføres som eneste nødnummer i Norge.
2. Hele eller deler av nødmeldetjenestens oppgaver bør organiseres som en felles tjeneste for alle tre nødetatene. Det er en fordel med felles nødmeldesentraler fordi dette gir ett grensesnitt for omverden å forholde seg til, og gode muligheter til å koordinere innsatsen fra ett knutepunkt. Dette tilsier at Finlansmodellen ideelt sett er å foretrekke.
3. Nødmeldetjenesten bør ha ett organisatorisk tilknytningspunkt. Det bør være en statlig oppgave å etablere og organisere en fremtidig nødmeldetjeneste lik for hele Norge. Det vil være naturlig at dette legges under Justisdepartementets ansvarsområde ettersom de er tillagt samordningsansvaret for de tre nødetatene.
4. Molde kommune støtter utredningens anbefaling om at antall nødmeldesentraler bør reduseres betydelig fra dagens antall, og at antall innbyggere pr. sentral bør være rundt 500 000.
5. En naturlig plassering av en slik sentral som dekker Trøndelagsfylkene og Møre og Romsdal vil være Molde. Molde kommune ønsker derfor et aktivt samarbeid i det videre arbeidet med en slik sentral.

Denne uttale med saksopplysninger sendes Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.

Behandling i Molde formannskap - 17.08.04:

Rådmannens forslag ble enstemmig vedtatt.

Vedtak i Molde formannskap - 17.08.04:

Molde kommune gir sin støtte til utredningens anbefalinger for den fremtidige norske nødmeldetjenesten organisert slik:

1. 112 bør innføres som eneste nødnummer i Norge.
2. Hele eller deler av nødmeldetjenestens oppgaver bør organiseres som en felles tjeneste for alle tre nødetatene. Det er en fordel med felles nødmeldesentraler fordi dette gir ett grensesnitt for omverden å forholde seg til, og gode muligheter til å koordinere innsatsen fra ett knutepunkt. Dette tilsier at Finlansmodellen ideelt sett er å foretrekke.
3. Nødmeldetjenesten bør ha ett organisatorisk tilknytningspunkt. Det bør være en statlig oppgave å etablere og organisere en fremtidig nødmeldetjeneste lik for hele Norge. Det vil være naturlig at dette legges under Justisdepartementets ansvarsområde ettersom de er tillagt samordningsansvaret for de tre nødetatene.
4. Molde kommune støtter utredningens anbefaling om at antall nødmeldesentraler bør reduseres betydelig fra dagens antall, og at antall innbyggere pr. sentral bør være rundt 500 000.
5. En naturlig plassering av en slik sentral som dekker Trøndelagsfylkene og Møre og Romsdal vil være Molde. Molde kommune ønsker derfor et aktivt samarbeid i det videre arbeidet med en slik sentral.

Denne uttale med saksopplysninger sendes Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.

Saksopplysninger:

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) har i brev av 02.07.2004 sendt ut på høring til alle landets kommuner Justisdepartementets utredning om forenkling og effektivisering av nødmeldetjenesten. Justisdepartementet er tillagt samordningsansvaret for 1) nødetatene brann, politi og helse, 2) redningstjenesten og 3) samfunnssikkerhet og beredskap. Det er i egenskap av dette samordningsansvaret at Justisdepartementet sender utredningen på høring.

Frist for kommentarer til DSB er 10. september 2004. Utredningen er i sin helhet tilgjengelig på internett link <http://jd.dep.no/norsk/publ/hoeringsnotater/>.

Justisdepartementet skriver i sitt høringsbrev at effektivitet, samhandling og informasjonsutveksling i og mellom brann, politi og helse er ikke bare viktig for nødmeldetjenesten selv, men også for en rekke virksomheter og organisasjoner innenfor bl.a. redningstjeneste, miljøvern, sikkerhet og beredskap som nødmeldetjenesten må varsle og trekke inn i hendelser, store ulykker og katastrofer som krever koordinering. Saken er derfor omfattet med betydelig interesse fra mange hold.

Bakgrunn

Nødmeldetjenesten er en del av den offentlige operative beredskapen som skal komme nødstilte til unnsetning. Nødmeldetjenestens oppgaver omfatter å motta nødanrop fra nødstilte, å gi den nødstilte profesjonell veiledning og å iverksette nødvendige tiltak.

I dag er nødmeldetjenesten organisert som en integrert del av hver enkelt nødetat brann, politi og helse, og hver etat tilbyr publikum et eget nødnummer for bruk i en nødsituasjon (110 – brann, 112 – politi, 113 – helse/ambulanse). Antall anrop til nødnumrene i løpet av et år utgjør ca 1,7 millioner anrop, men kun ca 400 000 av disse kan karakteriseres som reelle anrop. Politiet er den etaten som opplever størst grad av feilanrop eller misbruk, med under 10% reelle anrop. Anrop til 113 utgjør den største andelen av reelle nødanrop, med ca. 240 000 anrop på årsbasis (tall fra 2000).

Publikumsundersøkelser viser at det er bred kjennskap til nødnumrene i befolkningen, og 113 er det nødnummeret som er best kjent. I en undersøkelse fra 2002 svarte 88% at de var svært positive eller positive til å ha kun ett nødnummer i Norge.

Rask respons er en forutsetning ved enhver ulykke eller nødsituasjon for å kunne yte effektiv hjelp. Uten varsling, enten det dreier seg om en hverdagshendelse eller en katastrofe, kan akuttberedskapen umulig iverksette tiltak. Derfor er hurtig reaksjon en forutsetning for en effektiv reaksjon. Sjansene for å overleve vil ofte svinne raskt når tiden går, og også i vern av helse og verdier kan tidsfaktoren være svært viktig. Hvis det foreligger ulykkes- og faresituasjoner, herunder akutt fare for liv, helse, miljø og materielle verdier, skal derfor akuttberedskapen varsles. Nødmeldetjenesten inngår i akuttberedskapen og er en funksjon som skal sikre den nødstilte rask og riktig profesjonell bistand, herunder koordinert innsats ved større ulykker på regionalt og nasjonalt plan.

Vurderinger

Utredningen har vurdert muligheten for å forenkle og effektivisere den norske nødmeldetjenesten. Behovet for endring er forankret i flere forhold, blant annet i de internasjonale trendene på området. Svært mange vestlige land, deriblant Sverige, Danmark og Finland, bruker kun 112 som nasjonalt nødnummer. Disse landene har også langt færre nødmeldesentraler enn Norge. Samfunnsutviklingen i Norge og fokus på effektivisering av offentlig sektor gir ytterligere grunn til å vurdere nødmeldetjenestens oppbygning og organisering.

Mulige alternativer for endring av nødmeldetjenesten er primært basert på studier av løsninger i andre land. Utredningen har spesielt vurdert følgende endringer i forhold til dagens løsning:

- reduksjon i antall nødnummer
- ulike modeller for organisering av felles tjenester
- organisatorisk tilknytningspunkt
- reduksjon i antall sentraler

De ulike modellene som skisseres for organisering av felles tjenester for nødetatene, er basert på løsninger i Danmark, Finland og Storbritannia.

Vurderingene i denne utredningen bygger opp under målsetningen om at nødmeldetjenesten skal bidra til at nødstilte mottar riktig bistand raskest mulig gjennom en effektiv håndtering av nødansrop og god organisering av tjenesten. For å oppnå dette fokuserer vurderingene på tilgjengelighet (for at publikum enkelt skal kunne kontakte nødmeldetjenesten), kvalitet (for å sikre riktig veiledning og bistand til den nødstilte), responstid (for å gi den nødstilte bistand raskest mulig), effektivitet (for å sikre best mulig utnyttelse av offentlige ressurser), fleksibilitet (for å sikre en tjeneste som kan fungere for hele landet og i alle typer situasjoner), kostnader og gjennomførbarhet (for å sikre at løsningen er gjennomførbar i Norge).

Organisatorisk tilknytning

Utredningen vurderer også hvilken organisatorisk tilknytning nødmeldetjenesten bør ha. Ulike alternativer er identifisert:

- * Alternativ 0: Forankring hos alle tre nødetatene (dagens situasjon).
- * Alternativ 1: Forankring hos en av nødetatene.

I Danmark er det valgt å legge ansvaret for 112-tjenesten til politiet, som har opprettet et eget 112-sekretariat under Rigspolitichefen. Av Danmarks 8 nødmeldesentraler har

politiet ansvaret for 7, mens København brannvesen har ansvaret for sentralen i Stor-København.

- * Alternativ 2: Etablering av en offentlig etat, eventuelt plassering hos en eksisterende etat.

I Finland har man valgt å opprette et eget "Nødcentralverk" som har ansvaret for alle nødmeldesentralene. Nødcentralverket er organisert under det finske innenriksdepartementet. Alternativt kan nødmeldetjenesten tilknyttes en etablert etat, utenfor nødetatene.

- * Alternativ 3: Konkurransetsette tjenesten.

I Sverige er det et privat selskap, SOS Alarm AB, som mottar nødhenvelser. De håndterer selv anrop som gjelder brann eller helse/ambulans, mens anrop som skal til politiet blir videresendt politiets egne sentraler. SOS Alarm AB er eid av den svenske stat, fylkeskommuner (län) og kommuner, og har avtale med Rådningverket om ivaretagelse av nødmeldetjenesten.

Utredningens anbefalinger

Justisdepartementet ber høringsinstansene i særlig grad vurdere og ta stilling til anbefalingene i utredningens kap. 13. Kort oppsummer er disse anbefalingene for den fremtidige norske nødmeldetjenesten slik:

- 112 bør innføres som eneste nødnummer i Norge.
- Hele eller deler av nødmeldetjenestens oppgaver bør organiseres som en felles tjeneste for alle tre nødetatene.
- Nødmeldetjenesten bør ha ett organisatorisk tilknytningspunkt.
- Antall nødmeldesentraler bør reduseres betydelig fra dagens 91 sentraler. Basert på erfaringer fra andre land synes det riktige antall innbyggere pr. sentral å være minimum 500 000 for å oppnå en mest mulig kostnadseffektiv og sikker tjeneste.

En rekke tiltak anbefales gjennomført uavhengig av anbefalingene over:

- Det bør gjennomføres tiltak for å minske feilanrop.
- Det bør stilles krav til språkkunnskaper (samisk, engelsk, m.fl.) hos operatørene.
- Det bør defineres kvalitetskrav og måleparametre for tjenesten.
- Tiltak for økt teknisk sikkerhet gjennom dobbel tilknytning til offentlige telefonitjenester bør gjennomføres.

I tillegg ønskes uttale til følgende spørsmål :

- Hvilke typer oppgaver tilknyttet nødmeldetjenesten kan organiseres som en felles tjeneste, og hvilke typer oppgaver må utføres etatsvis?
- Hvilket organisatorisk tilknytningspunkt vil tjene tjenesten best?

På basis av tilbakemeldingene fra høringsrunden vil behovet for eventuelle tilleggsutredninger for å sikre et komplett beslutningsgrunnlag bli vurdert. Departementet ser derfor gjerne at høringsinstansene bidrar med eventuell utdypende informasjon til disse eventuelle tilleggsutredningene, som kan omhandle:

- Konkretisering av en anbefalt løsning, inkludert operative og administrative forhold.
- Konkrete kostnadsestimater knyttet til den anbefalte løsningen.
- Vurdering av en eventuell konkurranseutsetting av tjenesten.
- Forslag til antall sentraler og plassering av disse.

Brannsjefens anbefalinger sett ut fra lokale erfaringer

I Møre og Romsdal som i landet for øvrig, er det de siste årene gjennomført effektivisering av nødmeldetjenesten innen alle de tre nødetatene. Pr. dato har en felles 110-sentral brann plassert i Ålesund, felles 112-sentral for Nordmøre og Romsdal plassert i Kristiansund og felles 113-sentral for helse for Nordmøre og Romsdal vedtatt plassert i Molde. Publikum synes imidlertid overmoden for å kunne forholde seg til ett nødnummer. Det hadde slik sett

vært fordelaktig om denne utredningen hadde kommet for 3-4 år siden. En må nå unngå ytterligere klatting i forbindelse med utviklingen av nødmeldetjenesten. Det må nå tas nødvendige skritt fullt ut for å oppnå en optimal nødmeldetjeneste for hele landet, slik at en kan få ro omkring nødmeldetjenesten i Norge. Den siste samordning og "effektivisering" av nødmeldetjenesten 110 – brann, har resultert i en fordobling av utgiftene for de fleste kommunene i Møre og Romsdal.

Molde brannvesen har erfaring for at det kan blir ulik håndtering av like hendelser avhengig av *person* som betjener sentralene.

Dette skjer på grunn av personlige vurderinger/fokus/innsikt av en melding kan resultere i alt fra " ta oss en liten tur å sjekke" til full alarm.

En felles sentral der alle meldingene kommer inn vil etter vårt syn være det beste.

Alle varianter der det er et nødnummer, med forskjellige rutinger til aktuelle fagsentraler mener vi må unngås. En sentral må bestå av dyktige fagfolk som kan betjene data, kunne bruke maler/indekser/innsatsplaner, oppbygd erfaringer gjennom mengde av meldinger, kunne språk, kunne bruke tekniske hjelpemidler.

Ved hendelser som det ikke kan brukes maler/indekser på bør det være muligheter for å nå ansvarlig person for de enkelte etatene, som har myndighet /mandat til å ta beslutninger.

Brannsjefen mener en må gå bort fra " gamle syn" på at det MÅ være en brannmann som mottar brannmelding, en sykepleier som mottar meldinger om ulykke /sykdom. Brannsjefen har tro for at dersom det lages felles maler / indekser /innsatsplaner lik for hele landet, vil dette fungere i 95% av alle tilfellene. De resterende tilfellene vil måtte bringes "oppover " innen etatene (AMK-lege, Overbefalsvakt brann, Jourhavende jurist osv.)

Det er etter vårt syn viktig å skille mellom nødmeldinger, og f.eks.. legevaktshenvendelser. Det er en fare for at "Nødmeldesentralene" blir lesset på med andre oppgaver for å få volum og økonomi.

Daglige erfaringer viser at selv om intensjonene er gode hos alle nødetatene, så fungerer ikke den såkalte trippelvarslingen. Trippelvarsling skal skje når en nødetat mottar varsling om en hendelse som krever innsats fra alle tre etater. Den etaten som først mottar varsel om hendelsen skal umiddelbart varsle de to andre etatene. Det er ikke etablert landsdekkende rutiner for trippelvarsling, men lokale rutiner eksisterer en rekke steder. Dette har etter brannsjefens syn mange årsaker som:

- innsikt/erfaring av den enkelte operatør,
- "min brann/ulykke",
- misforstått taushetsplikt, osv.

Dette medfører mangelfull utveksling av viktig informasjon. Et annet moment er tidsangivelser. Man har vel ennå ikke opplevd at de forskjellige etatene operer med "lik tid". Dette er en stor svakhet i forhold til dokumentasjon. Vi vil alle før eller senere oppleve søkelys/etterforskning/erstatningssøksmål mot oss. Kan vi ikke fremlegge skikkelig dokumentasjon vil alle nødetatene være tapere i dette.

Man bør ikke gå i fellen med å lage " gigant sentraler ". Internt i brannvesenet er det kanskje litt forskjellig syn på hvor stort område disse sentralene skal dekk. Minimum bør de dekke ett fylke. Kanskje en f.eks for Vestlandet/ Trøndelag. Sentralen bør ligge sentralt i fylket for at "gruppene" kan ha muligheter til å møtes . Om en ser på utviklingen i f.eks Sverige, som har erfaring fra gigantsentraler, velger de nå å dele opp igjen i mindre enheter.

Et meget viktig moment i alt som har med nødmeldetjenesten er at det MÅ komme på plass et SAMBAND som er stabilt, ikke avlyttbart, og som fungerer under alle forhold (murbygninger, tunneller ol.) Nødetatene lider nå under dagens mangelfulle sambandsordning.

En ytterligere sentralisering og effektivisering kan også medføre enkelte ulemper som:

- Noe kan skje !.. resultatet kan være at uønskede hendelser kan lamme hele nødmeldetjenesten i store områder. (sabotasje/brann/ol.)
- Ønske om fordelaktig økonomi gjør at det kan komme opp "halvløsninger".
- Færre retrettstillinger til for eksempel utrykningspersonell som av en eller annen grunn ikke kan fortsette i utrykningstjeneste.
- Store sentraler kan bli for " fjernt" fra innsatspersonellet.

Imidlertid tror brannsjefen at de fleste større og mellomstore kommuner vil ha behov for egne operasjons-/driftsentraler som kan dekke en rekke overvåkning og kommunikasjonsoppgaver for kommunen(e) og private foretak i regionen. De fleste av de ulempene som er antydnet forut kan elimineres gjennom slike sentraler. Disse sentralene kan ha en enklere og rimeligere organisering og bemanning.

Rådmannens anbefaling:

Med henvisning til den utredning om forenkling og effektivisering av nødmeldetjenesten som foreligger vil rådmannen anbefale at Molde kommune gir slik uttale til denne i forbindelse med høringen:

Molde kommune gir sin støtte til utredningens anbefalinger for den fremtidige norske nødmeldetjenesten organisert slik:

1. 112 bør innføres som eneste nødnummer i Norge.
2. Hele eller deler av nødmeldetjenestens oppgaver bør organiseres som en felles tjeneste for alle tre nødetatene. Det er en fordel med felles nødmeldesentraler fordi dette gir ett grensesnitt for omverden å forholde seg til, og gode muligheter til å koordinere innsatsen fra ett knutepunkt. Dette tilsier at Finlansmodellen ideelt sett er å foretrekke.
3. Nødmeldetjenesten bør ha ett organisatorisk tilknytningspunkt. Det bør være en statlig oppgave å etablere og organisere en fremtidig nødmeldetjeneste lik for hele Norge. Det vil være naturlig at dette legges under Justisdepartementets ansvarsområde ettersom de er tillagt samordningsansvaret for de tre nødetatene.
4. Molde kommune støtter utredningens anbefaling om at antall nødmeldesentraler bør reduseres betydelig fra dagens antall, og at antall innbyggere pr. sentral bør være rundt 500 000.
5. En naturlig plassering av en slik sentral som dekker Trøndelagsfylkene og Møre og Romsdal vil være Molde. Molde kommune ønsker derfor et aktivt samarbeid i det videre arbeidet med en slik sentral.

Hilmar Windstad